

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nedostatečně identifikovaní vlastníci nemovitostí v katastru nemovitostí České republiky: Historické problémy a současná situace

V současné době do společenského povědomí stále více proniká informace, že pokud u nemovitostí v katastru nemovitostí není jednoznačně identifikován vlastník, může faktický, avšak nezapsaný vlastník o tyto své majetky přijít, respektive jeho nemovitosti přejdou do vlastnictví státu. V tomto článku se budeme věnovat historickým souvislostem, které vedly k této situaci, a poukážeme na současnou právní úpravu a možnosti, jak tuto situaci vyřešit.

Nemovitosti s nedostatečně identifikovaným vlastníkem

Nemovitosti s nedostatečně identifikovaným vlastníkem jsou takové, u kterých není v katastru nemovitostí zapsán žádný vlastník, nebo nelze stávajícího vlastníka dostatečně identifikovat. V praxi to může třeba znamenat, že zapsaný vlastník již nežije, nebo u stávajícího vlastníka chybí jedna ze stěžejních informací (křestní jméno, příjmení, adresa, datum narození). Toto se týká především zemědělských pozemků, cest, lesů, ale i rodinných domů, chat a garáží.

Historický původ problému

Problematika nedostatečně identifikovaných vlastníků nemovitostí v České republice má kořeny v nedávné minulosti, neboť sahají do období po druhé světové válce a následného komunistického režimu. Klíčovým momentem bylo zrušení pozemkových knih v roce 1951. To vedlo k neregulovaným převodům nemovitostí, při kterých nebylo řádně evidováno vlastnictví. I po pozdějším obnovení evidence pozemků zůstaly mnohé údaje neúplné nebo nejasné. Během komunistického režimu nebylo soukromé vlastnictví nemovitostí prioritou, a tak tyto otázky byly soustavně opomíjeny.

Současná právní úprava

Nový občanský zákoník a nový katastrální zákon, účinné od 1.1.2014, přinesly řešení tohoto problému. Katastrální zákon uložil katastrálním úřadům povinnost shromáždit údaje o všech nemovitostech s nedostatečně identifikovanými vlastníky a předat je Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Tento úřad je zveřejnil na svých internetových stránkách a zároveň je sdílel s obcemi, v nichž se daná nemovitost nachází. Obce následně tyto údaje zveřejnily na svých úředních deskách. Současně začala od 1. ledna 2014 běžet desetiletá lhůta, během které se mohou vlastníci nemovitostí přihlásit.

Identifikace vlastníků

Proces identifikace vlastníků je složitý a předpokládá úzkou spolupráci Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových s obecními úřady, zejména v oblasti evidence obyvatel. Důležitou roli hraje také spolupráce s regionálními státními archivy a v některých případech dokonce i pátrání v zahraničí. Nejčastějším výsledkem úspěšné identifikace je návrh na dodatečné projednání dědictví.

K provedení změn nebo k opravě zápisu vlastnictví do katastru nemovitostí jsou vyžadovány odpovídající dokumenty, jako jsou rodné listy nebo oddací listy, které lze často nalézt v archivech, na obecních úřadech nebo v matrikách.

Podat potřebný návrh je třeba do 31.12.2023

Pokud vlastník nemovitosti do tohoto data nezahájí příslušné řízení, bude jako vlastník zapsán stát na základě předpokladu, že ji původní vlastník opustil. Po tomto datu bude možné provádět změny v zápisu v katastru nemovitostí pouze v určitých případech, a to na základě pravomocného rozhodnutí soudu. Státu začne běžet desetiletá vydržecí lhůta, během které bude stále možné uplatnit nárok na vlastnictví nemovitosti. Vlastník však bude muset prokázat, že nemovitost neopustil, a pokud stát nárok neuzná, bude se vlastník muset obrátit na soud s určovací žalobou.

Závěr

Problematika nemovitostí s nedostatečně identifikovanými vlastníky nemovitostí je komplexní a má kořeny v nedávné minulosti. Je klíčové, aby vlastníci nemovitostí byli během podzimu 2023 informováni o svých právech a povinnostech, a podnikli veškeré potřebné kroky k co nejrychlejšímu vyřešení své situace, pokud možno do 31.12.2023. Advokáti mohou prověřit situaci konkrétního vlastníka a navrhnout vhodný postup, jehož cílem je zápis žijícího vlastníka do katastru nemovitostí.

JUDr. Jiří Janoušek,
advokát

AK ■ JANOUŠEK

[Advokátní kancelář JUDr. Jiřího Janouška, advokáta](#)

Badeniho 291/3
160 00 Praha 6 - Hradčany

Tel.: +420 607 909 192
e-mail: jiri.janousek@janousekadvokat.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)